

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo organizavimas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje

Arvydas Vaitiekėnas,
Organizacijos vystymo skyrius

Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo reglamentavimas

ŠMSM

ŠMSM ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų korupcijos prevencijos politika

TAP antikorupcinio vertinimo (subprocesu) ŠMSM aprašymas

TAP antikorupcinio vertinimo (subprocesu) ŠMSM schema

„Norminių teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo metodologinės gairės“
(metodinė priemonė, 2022 m. parengta įgyvendinant XVIII LRV programos nuostatų įgyvendinimo planą)

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas
(16 str. 1d.)

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas
(8 str. 1 d.)

LRV 2014 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 243 „Dėl teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“

Teisės aktų projektų antikorpucinio vertinimo organizavimo pokyčiai ŠMSM

ŠMSM

TAP vertinimą **turėjo atlikti TAP parengusio padalinio darbuotojas, nerengęs TAP**

Nuo 2022 m. TAP vertinimą **atlieka ŠMSM padalinys, atsakingas už antikorpucinės aplinkos kūrimą**

Pokyčio nauda:

- išankstinio suinteresuotumo nebuvimas vienokio ar kitokio reglamentavimo rezultatais
- vertintojo kompetencija ir teisinė sąmonė sudaro sąlygas siekti geresnės antikorpucinio vertinimo kokybės

Funkcinio valdymo metodas
(pagal vidaus tvarkas ir aprašus)

Procesų valdymo metodas
(pagal procesų aprašymus, schemas ir žemėlapius)

Pokyčio nauda:

- aiškios procedūros
- aiškūs dalyviai ir jų atsakomybės
- galimybė vertinti ir tobulinti procesą

Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas – Teisės aktų rengimo ir paskelbimo proceso subprocesas

ŠMSM

Veiklos proceso/subproceso aprašas

Proceso sukūrimo / atnaujinimo data	
Procesų grupė	Nepildyti

Pavadinimas	
Numeris	Nepildyti
Proceso savininkas	
Proceso vadovas	
Padalinys	
Proceso tikslas/laukiamas rezultatas	
Proceso rezultatyvumo rodikliai	
Dalyviai	
Proceso klientas	
Rizikos	
Pagrindinės sąvokos	
Susiję procesai	
Susiję dokumentai (vidaus tvarkos)	

Atlikti / Potencialūs proceso patobulinimai

Nr.	Veiksmas	Veiksmo aprašymas	Atsakingas (-i) asmuo (-enys)	Naudojamos informacinės sistemos	Pagrindiniai terminai, kiti pastebėjimai
Pradž					
ia					
1.					
2.					
<...>					
Paba					
ga					

Procesų diegimas:

- procesų ir subprocesų identifikavimas
- procesų ir subprocesų aprašymų parengimas (siekiamas rezultatas; rezultatyvumo rodikliai; veiksmai; dalyviai ir jų atsakomybės)
- procesų schemų sudarymas

Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas – Teisės aktų rengimo ir paskelbimo proceso subprocesas

ŠMSM

TAP antikorupcinio vertinimo subproceso tikslas (laukiamas rezultatas) – rengiami teisinio reglamentavimo spragų neturintys teisės aktai, užkertamas kelias atsirasti korupcijos rizikos veiksniams pradiname teisėkūros etape

TAP antikorupcinio vertinimo subproceso rezultatyvumo rodikliai:

- įvertinama 100 proc. pagal KPĮ privalomų vertinti norminių TAP
- STT antikorupcinio TA vertinimo išvadose nepateikiama kritinių pastabų dėl ŠMSM antikorupciniu aspektu vertintų TAP

TAP antikorupcinio vertinimo subproceso vertinimo kriterijai:

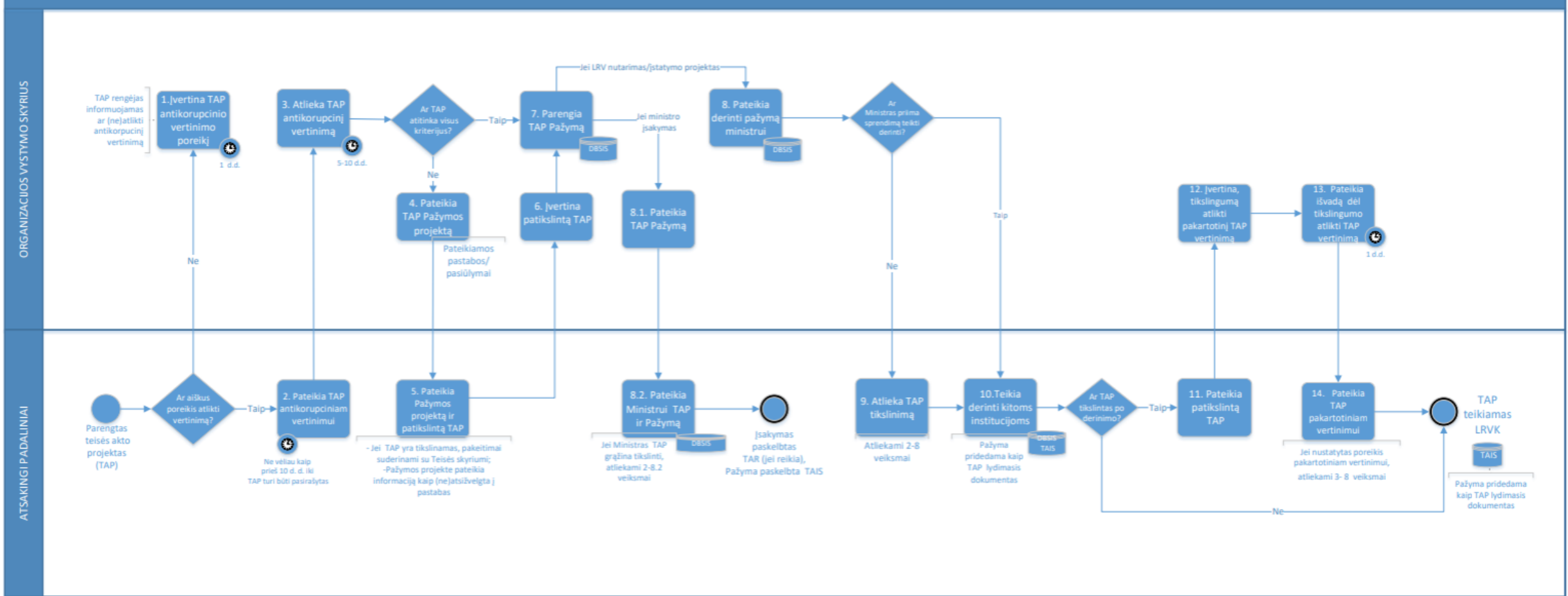
- įvertintų TAP dalis nuo privalomų pagal KPĮ įvertinti TAP skaičiaus (vertinama subprocesu organizavimo kokybę)
- vidutinė vieno TAP vertinimo trukmė (vertinamas išteklių pakankamumas)
- ŠMSM antikorupciniu aspektu įvertintų TAP skaičius, kuriems įsigaliojus, STT antikorupcinio vertinimo išvadose buvo pateiktos kritinės pastabos (vertinama TAP vertintojo darbo kokybę ir kompetencija)

Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas – Teisės aktų rengimo ir paskelbimo proceso subprocesas

ŠMSM

Antikorupcinio vertinimo schema

Subprocesas - Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas

Dažniausiai ŠMSM rengiami norminių teisės aktų projektai, kurių antikorpucinis vertinimas privalomas

ŠMSM

Iš 20 atvejų, įvardintų KPĮ 8 str. 1 d., ŠMSM dažni 8 atvejai, kai ministro įsakymų, LRV nutarimų ar įstatymų projektų vertinimas yra privalomas

- reglamentuojamas finansavimo skyrimas iš valstybės biudžeto lėšų
- reglamentuojamas finansinės paramos teikimas ir naudojimas, įskaitant Europos Sąjungos ar kitų fondų finansinę paramą
- reglamentuojama viešojo sektoriaus subjektuose dirbančių asmenų kvalifikacija, atestacija, rotacija, reputacija
- reglamentuojamas konkursų eiti pareigas viešojo sektoriaus subjekte organizavimas
- reglamentuojamas administracinių ir viešųjų paslaugų teikimas
- reglamentuojama nacionalinės ar regioninės reikšmės infrastruktūros plėtra
- reglamentuojamas leidimų, licencijų išdavimas
- reglamentuojama subjektų, kuriems išduodamos licencijos ar leidimai, kvalifikacija ar reputacija

Norminio teisės akto samprata pagal „Norminių teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo metodologines gaires“

(metodinė priemonė, 2022 metais parengta įgyvendinant XVIII LRV programos nuostatų įgyvendinimo planą)

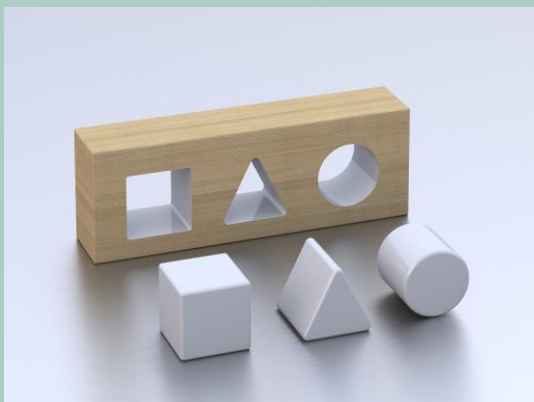
- sukuria elgesio taisykles – teisės normas
- priimamas viešojo administravimo subjekto, vykdančio administracinį reglamentavimą
- išdėsto bendro, abstraktaus pobūdžio nuostatas, kurios apjungia tipinėmis, rūšinėmis savybėmis panašius visuomeninius santykius
- orientuojamas į ateitį
- adresuotas neapibrėžtam asmenų ratui arba ratui asmenų, apibūdintų rūšiniais požymiais
- visuotinai privalomas
- paskelbiamas ir įsigalioja laikantis nustatytos norminių teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos

Vertinimo kriterijai

ŠMSM

LRV 2014 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 243:

Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėse įvardinta 18 kriterijų

Kiti kriterijai pagal poreikį numatomi pažymos 19 p. „Kiti svarbūs kriterijai“:

- ar TAP nuostatos dera su atitinkamą sritį reglamentuojančiais teisės aktais?
- ar TAP nuostatos atitinka TAP tikslus ir uždavinius?
- ar TAP neeliminuos būtinos sprendimų priėmimo procedūros?
- ar nesudaromos galimybės veikti neskaidriai, neobjektyviai, piktnaudžiauti teisėmis ar įgaliojimais?
- ar numatomas reguliavimas pakankamai reglamentuoja atitinkamą sritį?
- ar nedidinama interesų konflikto kilimo rizika?

Kas padeda siekti, kad būtų rengiami korupcinių rizikų neturintys teisės aktai

ŠMSM

Kai TAP rengėjas žino:

- KPĮ 8 str. 1 d. nustatytus atvejus, kai norminių TAP antikorpucinis vertinimas yra privalomas
- TAP antikorpucinio vertinimo kriterijus, nustatytus LRV patvirtintose TAP antikorpucinio vertinimo taisyklėse
- TAP rengimo metodines rekomendacijas TAP antikorpucinio vertinimo gairėse ir jomis vadovaujasi
- nustatytas TAP antikorpucinio vertinimo procedūras ir atsakomybes (laikosi TAP antikorpucinio vertinimo subproceso aprašyme ir schemoje nustatytų veiksmų ir terminų)

Švietimas

apie TAP antikorpucinio vertinimo procesus (pranešimai per „Valandą su kolegomis“)

Informavimas

(intranete sukurta antikorpuciniam TAP vertinimui skirta sritis; pradėjusiems dirbti darbuotojams pateikiama informacijos santrauka apie ŠMSM funkcionuojančias korupcijos prevencijos priemones)

Konsultavimas ir bendradarbiavimas
rengiant TAP (pagal TAP rengėjo poreikį)

Kokią TAP antikorupcinio vertinimo naudą jaučiame:

- padeda identifikuoti „jautrias“ ŠMSM ir jos kompetencijai priskirtas veiklos sritis, kuriose gali pasireikšti korupcija
- sudaro sąlygas pradiniam teisėkūros etape užkirsti galimybę atsirasti korupcijos rizikos veiksniams
- padeda išvengti ydingo teisinio reguliavimo ir jo pasekmių
- visuomenei parodo ŠMSM nepakantumą korupcijai, skaidrumo siekį
- padeda didinti visuomenės pasitikėjimą ŠMSM rengiamais ir priimamais teisės aktais

Reikšmingos aplinkybės:

- ŠMSM vadovų ir visų darbuotojų pastangos kurti skaidrų, sąžiningą ir objektyvų teisinį reguliavimą
- TAP vertintojo kompetencija, teisinė sąmonė, išankstinio suinteresuotumo nebuvimas
- TAP rengėjo pasitikėjimas TAP vertintojo kompetencija, nusiteikimas bendradarbiauti

Dėkoju už dėmesį

Telefonas: +370 619 30236

El. paštas: Arvydas.Vaitiekėnas@smsm.lt